

ZOBRAZOVÁNÍ SENIORŮ V MÉDIÍCH

Doporučení zmocněnce vlády pro lidská práva
a Výboru proti diskriminaci Rady vlády pro lidská práva

ZMOCNĚNĚC PRO LIDSKÁ PRÁVA MICHAEL KOCÁB:

„Vyšší věk jednáčích je bohužel často tím, co činí v médiích událost zajímavější, kurióznější, vhodnější pro zveřejnění – a to je ageismus. Nevhodně zpracované téma ale může přispívat k diskriminaci a sociální exkluzi seniorů. Je potřeba vnímat jako pozitivní, že senioři jsou ve většině případů aktivní lidé, což přispívá k dlouhověkosti naší společnosti.“

VÝBOR PROTI DISKRIMINACI DOPORUČUJE PRACOVNÍKŮM MÉDIÍ:

1. Hledejte nová témata a rozšiřte varietu pokrývaných událostí. Aktivní senioři jsou pravidlem, nikoliv výjimkou.
2. Reflektujte každodenní život seniorů, jejich aktivity, stížnosti i úspěchy.
3. Diferencujte mezi jednotlivými aktéry - senioři jsou velice širokou a heterogenní skupinou.
4. Pozor na generalizující stereotypní označení - vhodnější je individualizující přístup.
5. Než uvedete údaj o chronologickém věku, uvažujte: je nezbytné jej uvádět? Přináší podstatnou informaci? Jak vypovídá o daném jedinci, jeho fyzické či mentální kondici, osobním či profesním životě?
6. Vyvarujte se infantilizace seniorů nebo jejich dehonestace prostřednictvím nevhodných pojmenování; neužívejte pouze ze stylistických důvodů „alternativní“ označení aktérů jako např. babička, stařenka, děda apod.
7. Usilujte o názorovou variabilitu citovaných mluvčích a zmiňovaných organizací; nechejte o události vypovídat konkrétní aktéry, jež se jí zúčastnili, využijte názory a optiku osob, jichž se přímo dotýká, a tak zvýšíte spektrum poskytovaných pohledů a vysvětlení prezentovaných událostí.
8. Využijte komentář odborníků, kteří se tématům dlouhodobě věnují a mají pro ně obecnější vysvětlení.

PŘÍKLADY ŠPATNÉ PRAXE:

„Důchodci budou mít přes den co dělat. Začátkem března zahájí ve Znojmě činnost denní stacionář pro důchodce. Budovu bývalé mateřské školy bude zprvu navštěvovat asi dvacet klientů.“

Mladá fronta DNES: 27.12. 2004

„Důchodci v Brně se ztloukli holemi kvůli broskvím.“

Lidovky.cz, 11.8.2009

„Britská policie stíhá důchodce, kteří uhánějí na bruslích a kradou špunty.“

Novinky.cz, 5.4.2010

„Generační bitva o práci: Mladí versus důchodci“

Blesk, 10.2.2010

Vydáno ke Světovému dni proti násilí na starých lidech, 15.6.2010